

Vzácná malba Poslední večeře v Meziříčí

Už jen dvě postní neděle – smrtná a květná nás dělí od Velikonoc, největších křesťanských svátků, které jsou připomínkou ukřižování a zmrtvýchvstání Ježíše Krista

A co těmto událostem předcházelo? Třeba poslední večeře – Ježíšovo poslední stolování s 12 svými učedníky (apoštoly) před jeho ukřižováním, jež se stala předlohou řady uměleckých děl.

Asi nejnámější vyobrazení pochází od slavného Leonarda da Vinci. Jedná se o nástěnnou malbu z konce 15. století, která vzbudila v posledních letech velký zájem především díky románu Šifra mistra Leonarda. Autor knihy tento obraz bere jako šifru k rozluštění dávného tajemství Zlatého grálu. Z absence kalichu (nejčastější představy o podobě grálu) na Leonardově díle rozehrává spisovatel spekulace o ztotožnění grálu s postavou Máří Magdalény, která (soudě podle ženských rysů postavy) sedí po pravici Krista.

Na většině starších i novějších podobnění této události se

ovšem kalich objevuje. Nejinak je tomu na vzácné malbě na skle z poloviny 19. století, která je sou-

částí sbírek valašskomeziříčského muzea. Na stole tu nechybí ani chleba. K poslední večeři totiž

došlo v době židovských svátků nekvašených chlebů neboli pesach (zvaných též židovské Velikonoc), jimiž se slavil odchod Židů z egyptského zajetí.

Odtud se též odvíjí smysl Velikonoc: u Židů znamenal počátek cesty do „země zaslíbené“, u křesťanů začátek cesty ke spáse. V události poslední večeře má totiž původ svátost eucharistie: Ježíš tehdy rozdával chléb jako své tělo a víno jako svou krev, čímž se dával věřícím za pokrm a nápoj na cestě do věčnosti.

Na našem obrázku na skle zaujme i postava muže s měšcem znázorňující Jidáše, který údajně Ježíše zradil za 30 stříbrných. Svého skutku ovšem záhy litoval a oběsil se. Na připomínku tohoto činu se o zeleném čtvrtku, na který připadá poslední večeře i Jidášova zrada, připravuje pečivo nejčastěji ve tvaru pletenců připomínajících provaz.

Chcete-li se o křesťanských kořenech Velikonoc dozvědět více, nebo si upéct vlastní jidášky, pak přijďte v neděli 6. 4. od 14 hodin do vsetínského muzea, kde budou probíhat Velikonoc na zámku.

Mgr. Milada Fohlerová, etnograf, MRV Vsetín

Obř: Poslední večeře. Podmalba na skle. Foto: M. Fohlerová

